

ДЕЯКІ ЗАУВАГИ ДО МОВИ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Сучасна масова комунікація об'єднує мову радіо, телебачення, мову газет, мову Інтернету і передбачає при цьому живий зворотній зв'язок адресантів і адресатів, учасників соціальної комунікації. Вона стає надійним джерелом для вивчення динаміки мовних змін, активних процесів у мові і мовній свідомості. Як стверджує С. Єрмоленко «Мова засобів масової комунікації – не лише пасивний об'єкт наукових розвідок – лінгвістичних і журналістських, соціологічних, а й активний суб'єкт, який забезпечує важливу суспільну функцію української мови – реалізацію її літературного стандарту, тобто нормованої, з культурномовними традиціями загальноприйнятої мови культурного спілкування» [2, с.123].

Між засобами масової комунікації, що створюють розгалужене інформаційне поле, і мовною свідомістю сучасного українця існують причинно-наслідкові зв'язки. Нині ми засвідчуємо, що засоби масової комунікації впливають на розширення тематично-інформаційного простору української літературної мови. Помітно змінилися національні телеканали завдяки обговорюваним різноманітним темам, а також виразним намірам формувати сучасний образ журналіста-мовця. Можливо, зміни в розкутій поведінці журналіста на телеекрані помітніші, ніж у його спонтанній, невимушеній літературній мові. Радіо і телебачення – такі сфери, які потребують навичок діалогічного спілкування, швидкого і адекватного реагування на репліки слухачів, глядачів тощо. Не можемо не згадати телеканал «1+1» і «славнозвісні» події, які відбулися в липні 2015 року в Мукачеві. Серце щоразу здригалось від задекларованого нового варіанта назви міста: *в Мукачевому*. Мешканці обурювалися, учені давали консультації... А народ швидко і дотепно вловив безпорадність нестямних журналістських мук. Звідки взялася прикметникова форма?

Вдамося до історії. Був *Мукачів* (місцева вимова *Мукачув*), пор. структурно подібні форми Київ, Львів, Рахів після офіційного угорського *Munkacs*. Пізніше, після приєднання Закарпаття до Радянського Союзу, місто в офіційному вжитку стало називатися Мукачево. Разом з утвердженням радянської влади назву *донормували* до прикметникової форми *Мукачево*. Очевидно, вірили що таку українську форму топоніма легше сприйматимуть «Поки української мови у ЗМІ було мало чути (видно), а провінційна назва в офіціозі звучала лише вряди-годи, містечко не дуже зважало на ті «іхні норми»: люди жили собі і називали свій край «по-людськи, як треба» – веде дискусію Ганна Воронич у статті «Без вікна в Мукачевому» [1, с.99].

Після возз'єднання з Радянською Україною всі давні закарпатські україномовні назви на – *о* переробили на *правильні* на – *е*, *пор:* (*Ворочево* , *Ракове*, *Порошкове*). Як народнорозмовні в закарпатських говірках паралельно існують такі ойконіми як у формі іменників чоловічого роду, наприклад, *Ворчув*, *Ракув*, *Порошкув*

з відповідним відмінюванням *Київ Львів*, так і середнього – *Ворочово, Раково, Порошково*, відмінювані як іменник *село*.

На думку відомого українського одномаста, професора П. П. Чучки, закарпатські ойконіми на *-о* за походженням є формами давніх коротких прикметників середнього роду на *-о* (наприклад, *як добро*), який у сучасній українській мові став уже іменником середнього роду, отже, і відмінювати їх треба відповідно; тобто у сучасній українській мові – за зразком іменника середнього роду на *-о*, а саме: з *Мукачєва, Мукачєвом, у Мукачєві*.

Зазначимо, що культура мови – це усвідомлення значення літературного зразка для розвитку національної культури, а цілісність культури потребує культивування загальноприйнятого літературного стандарту. Засоби масової комунікації мають культивувати такий стандарт. Він не догматичний, а динамічний, змінний, зокрема в сучасному мовному спілкуванні, в сучасній мовній свідомості.

Список використаних джерел

1. Воронич Г. Без вікна в Мукачевому / Ганна Воронич // НАНУ Культура слова. – Вип. 68–69. – 2007. – 125с.
2. Єрмоленко С. Засоби масової комунікації і мовна свідомість сучасного українця / Світлана Єрмоленко // НАНУ Культура слова. – Вип. 79, К.: Вид. дім Дмитра Бураго. – 2013. – 222с.

УДК 373.31

ПРШЕСМИЦЬКА Н. О.
МОЛНАР Т. І.
Мукачівський державний університет, Україна

ОРГАНІЗАЦІЯ УРОКУ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТИ

В історії світової педагогічної думки і практиці навчання відомі найрізноманітніші форми організації навчання. Їх виникнення пов'язане з вимогами, потребами суспільства, що розвивається. Кожний новий історичний етап в розвитку суспільства накладає свій відбиток і на організацію навчання.

Процес реалізації компетентнісного підходу як сучасної освітньої інновації припускає переорієнтацію освітнього результату не на кількість засвоєної інформації, а на загальну здатність і готовність до діяльності, що ґрунтується на знаннях і досвіді, придбаних у процесі навчання й виховання [1]. Таким чином, виникає потреба в модернізації класно-урочної системи. Покращити якість навчання, виховання і розвитку учнів можливо тільки за умови цілеспрямованого, систематичного та послідовного вдосконалення форм організації навчання, зокрема, уроку.

Особливості урочної форми навчання були предметом досліджень багатьох учених. Так, методологічні аспекти й технології аналізу уроку розроблялися Ю. Афанасьєвим, Ю. Бабанським, М. Махмутовим, В. Онищуком, В. Сухомлинським та ін. До проблеми класифікації уроків зверталися відомі методисти в галузі початкової освіти Т. Байбара, М. Вашуленко, Г. Коваль, Т. Рамзаєва, О. Савченко, Н. Скрипченко та ін.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>